

Finans Norges innspill til Stortingets behandling av Finansmarkedsmeldingen 2024

Finansnæringen er i seg selv en av de viktigste næringene i Norge, gjennom sitt direkte bidrag til sysselsetting, innovasjon, og verdiskaping. I tillegg er finansnæringen avgjørende for at andre næringer skal lykkes, gjennom sin rolle innen finansiering og risikoavlastning. Banknæringen har en helt sentral rolle i finansieringen av norske husholdninger og næringsliv. Liv- og pensjonsselskapene forvalter og investerer store verdier og bidrar til viktig kapitaltilgang. Skadeforsikringsnæringen avlaster risiko og bidrar til forebygging og robuste lokalsamfunn. Inkasso sikrer tillit i gjeldsmarkedet gjennom effektiv og strengt regulert innkreving. Finansnæringen er en sentral del av samfunnets infrastruktur og i mange tilfeller en premissgiver for økonomisk utvikling. Ingen næring har flere kontaktpunkter med samfunnet rundt seg enn finansnæringen – alle privatpersoner og bedrifter i Norge er avhengig av flere tjenester og tilbud fra næringen.

Derfor er det viktig med en helhetlig næringspolitikk for finansnæringen. Finansmarkedsmeldingen er et naturlig sted å diskutere hva slags næringspolitikk for finansnæringen som kan gavne både næringen og samfunnet. De årlige meldingene berører en rekke temaer og problemstillinger av stor betydning for finansnæringens rammevilkår. Et sentralt mål for finansmarkedspolitikken bør være å legge til rette for at finansnæringen gjennom gode og stabile rammebetingelser kan bidra til jobbskaping, omstillingen til et digitalt nullutslippssamfunn og et nødvendig kompetanseløft i norsk arbeidsliv. En velfungerende finansnæring bidrar blant annet til at kapitalen sømløst blir kanalisert dit den kaster mest av seg når en tar hensyn til risiko. Samtidig har historien vist at det er nødvendig å regulere næringen og sørge for at foretakene er godt nok kapitalisert.

Finans Norge tillater seg med dette å oversende noen utfyllende kommentarer til en del av de viktige temaene og reguleringene som omtales i årets finansmarkedsmelding, i tillegg til det korte innspillet til komitéhøringen.

Forutsigbarhet og likere konkurransevilkår i banknæringen

Finans Norge mener det er viktig at regulering og soliditet balanseres opp mot bankenes mulighet til å spille sin viktige samfunnsrolle. Forutsigbarhet og proporsjonalitet i rammevilkårene og likeverdige konkurransevilkår mellom banker som opererer i Norge er avgjørende.

Norske aktører er små i internasjonal sammenheng. Informasjon om rammebetingelser er en viktig del av risikovurderingen til aktørene i finansmarkedene. EØS-avtalen integrerer norske aktører i det indre markedet for finansielle tjenester og senker informasjonskostnadene ved at rammebetingelsene er de samme som for EU-baserte aktører. Norsk finansnæring og norsk økonomi nyter godt av den tiltro dette gir. Men nytten avhenger av at regelverket inkluderes i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett uten forsinkelser og uten at det forandres nevneverdig i forhold til implementering i EU. Det ligger en naturlig tidsforskyvning i at Norge ikke er medlem i EU, men Finans Norge ser med bekymring på at etterslepet vokser.

Norske banker skal være solide. Samtidig er det i samfunnets og næringslivets interesse at bankene har konkurransedyktige rammevilkår og at rammevilkårene i størst mulig grad er uavhengige av om finansinstitusjoner driver under norsk konsesjon og tilsyn eller opererer som en filial under utenlandsk EØS-konsesjon. Konkurransedyktige rammevilkår handler imidlertid ikke bare om hvilke virksomhetskrav som til enhver tid er gjeldende, men også om hvordan disse kravene følges opp gjennom praktisering, myndighetskommunikasjon og tilsyn. Tilliten til det norske finansmarkedet er avhengig av at både myndighetsfastsatte rammevilkår og tilsynspraksis er transparente og forutsigbare. Innenfor et tett regulert område som finansområdet er det av særlig betydning at aktørene blir gjort kjent med, og forstår begrunnelsen for, de kravene som blir stilt overfor dem gjennom tilsyn.

Regjeringen har signalisert at den legger stor vekt på å sikre likeverdige konkurransevilkår mellom norske og utenlandske banker i Norge, herunder betydningen av å bruke det nasjonale handlingsrommet i EØS-reglene på en måte som fremmer likere kapitalkrav. Det finnes en rekke tiltak som kan styrke samsvaret mellom faktisk risikotaking og kapitalkrav. Innretningen av kapitalkrav i Norge må fullt ut harmonere med EUs kapitaldekningsregler og dermed Norges EØS-forpliktelser. De rom som finnes for nasjonale tilpasninger bør ikke benyttes til en generell innstramning av norske institusjoners kapitalkrav.

Et viktig prinsipp for slike nasjonale tilpasninger er at krav innrettes i samsvar med identifisert risiko. Et annet viktig prinsipp er å unngå overlappende virkemiddelbruk, slik at ikke samme risiko dekkes flere ganger. Det er også et viktig prinsipp at generelle krav omfatter alle aktører i samme marked. Disse prinsippene er særlig viktige i det norske bankmarkedet, der filialer av utenlandske banker har betydelige markedsandeler. Likeverdige konkurransevilkår forutsetter at utenlandske filialbankers hjemlandsmyndigheter anerkjenner viktige norske kapitalkrav som i utgangspunktet bare omfatter norske banker. Svenske og danske myndigheter har fullt ut anerkjent det norske systemrisikobufferkravet, mens finske myndigheter bare har delvis resiprokert. For å unngå skjevregulering i det norske bankmarkedet, må også finske myndigheter fullt ut resiprokere systemrisikobufferen.

Like konkurransevilkår krever også lik tilsynspraksis for bankindividuelle pilar 2-kapitalkrav. For å sikre forutsigbarhet i både rammevilkår og myndighetspraksis, er det behov for en nærmere regulering av rammene for Finanstilsynets praksis for fastsettelse av pilar 2-kapitalkrav, blant annet for å styrke bankenes rettsikkerhet. Finansdepartementet har gjennomført en høring og denne bør snarlig følges opp. Videre har Finansdepartementet besluttet at standardmetodebankenes lån med pant i landbrukseiendom kvalifiserer for en risikovekt på 50 prosent dersom belåningsgraden ikke overskrider 50 prosent av markedsverdi eller 60 prosent av panteverdi. Departementet bør fastsette bestemmelser som tillater at risikovektingen av øvrige næringseiendoms lån under standardmetoden kan fastsettes til 50 prosent, gitt at nærmere kriterier er oppfylt, slik dette følger av hovedregelen i EUs kapitalkravsforordning.

I desember 2023 godkjente EU-landene forslaget om gjennomføring av de siste delene av Basel III-anbefalingene i EU. EU-reglene omfatter tredje versjon av kapitalkravsforordningen (CRR) og sjettede versjon av kapitalkravsdirektivet (CRD). Det legges opp til at forordningen skal tre i kraft i EU 1. januar 2025 og at landene gis frist til å gjennomføre direktivet i nasjonal rett fra midten av 2025.

Finansdepartementet har bedt Finanstilsynet utarbeide et høringsnotat om gjennomføring av forventede EØS-regler som svarer til CRR3 og CRD6 i norsk rett, og herunder vurdere nasjonalt

handlingsrom. Ved en eventuell anvendelse av nasjonale handlingsrom er det sentralt at virkemidler har en risikofaglig begrunnelse i tråd med EU-regelverket, bevarer sammenhengen mellom faktisk risiko og kapitalkrav og omfatter alle aktører i det norske bankmarkedet. Vi noterer oss at Finansdepartementet i finansmarkedsmeldingen uttrykker at målet er at ny standardmetode og de øvrige endringene i CRR3 skal gjelde samtidig i Norge som i EU, og at det også tar sikte på å gjennomføre CRD6 innen de samme fristene som i EU, herunder å få regelverket innlemmet i EØS-avtalen. Det er positivt. For norsk finansnæring er det viktig at regelverket, ikke minst reglene om en ny og mer risikosensitiv standardmetode for kapitalkrav, trer i kraft samtidig med EU. Reglene vil blant annet styrke sammenhengen mellom kapitalkrav og faktisk risiko for standardmetodebanker og fremme likere konkurransevilkår i det norske bankmarkedet. Dette var også en sentral forutsetning for at overgangsordningen for systemrisikobufferen ble avsluttet ved årsskiftet. Det er derfor viktig at arbeidet med EØS-innlemmingen prioriteres.

Konkurranse på bankmarkedet

Finans Norge og norsk banknæring ønsker god bankkonkurranse. Dette er noe vi og bankene jobber kontinuerlig med, og vi vil bidra konstruktivt inn i det videre arbeidet regjeringen nå har satt i gang.

Årets melding har en bred gjennomgang av bankkonkurransen. Regjeringen beskriver konkurransen som «ganske god, men at den kan bli enda bedre», og peker i den forbindelse på enkelte tiltak.

Finans Norge mener konkurransen i det norske markedet er sterk. Menon Economics gjennomførte på oppdrag fra oss en kartlegging av norsk banksektor¹² der de benyttet flere indikatorer fra faglitteraturen til å sammenligne norsk banksektor med banksektoren i Sverige, Danmark, Finland og Nederland. De største bankene i Norge har mindre samlet markedsandel enn de største bankene i de andre landene. Det indikerer at de største bankene i Norge har lavere markedsrett enn de største bankene i andre land. I tillegg er utlånsmarginen på boliglån lavere, kundemobiliteten for boliglån og finansielle tjenester høyere og gjennomslaget fra endringer i styringsrenten større i Norge. Automatisering og digitalisering har også bidratt til at de norske bankene er blant de mest kostnadseffektive bankene i Europa.

Automatisering og digitalisering av norsk bankdrift har kommet kundene til gode gjennom både billigere og bedre banktjenester. Siden slutten av 1980-tallet har de norske bankene halvert rentemarginen. Prisen på norske betalingstjenester er dessuten svært lav, og kundene betaler ikke for en vesentlig del av transaksjonene.

I finansmarkedsmeldingen vises det til at det norske personkundemarkedet har blitt klart mindre konsentrert gjennom de siste to tiårene. De norske bankene har automatisert og digitalisert store deler av driften, noe som har bidratt til at norske banker er blant de mest kostnadseffektive i Europa. potensielle kunder, men også flere konkurrenter.

¹ <https://www.finansnorge.no/bransjer/bank/bankkonkurranse/>

² <https://www.finansnorge.no/siteassets/dokumenter/publikasjoner/kartlegging-av-norsk-banksektor---en-internasjonalt-sammenligning.pdf>

Finans Norge ønsker god konkurranse i bankmarkedet, og finansnæringen har initiert og iverksatt flere tiltak for å forenkle bankbytte, noe finansmarkedsmeldingen peker på har hatt positiv effekt. Finansdepartementet har bedt Finans Norge gi synspunkter på ytterligere tiltak i sitt brev av 26. april, og vi vil besvare dette på en konstruktiv måte.

Bankbytte har blitt enklere

Finansdepartementet skriver i årets melding at det har blitt enklere å bytte bank de siste årene, særlig fordi norske banker har samlet seg rundt Finans Norges felles ordning for bankbytte. Departementet har bedt om Finans Norges innspill på om det er aktuelt for næringen å arbeide for ytterligere forbedringer, og peker spesielt på løsninger knyttet til at bankene informerer betalere om ny kontoinformasjon og løsninger knyttet til flytting av spareprodukter og spareavtaler. Selv om det har blitt lettere å bytte bank, arbeider næringen kontinuerlig med å forenkle prosessen ytterligere. Finansmarkedsmeldingen trekker frem næringens pågående arbeid med bankuavhengig utstedelse av BankID som positivt og har bedt om informasjon både om dette arbeidet og mulige ytterligere forbedringer i bankbyttetjenester. Finans Norge vil svare opp departementets forespørsel om dette innen fristen.

Aktive norske bankkunder

For å avdekke hvor aktive norske bankkunder faktisk er, gjennomførte Finans Norge en spørreundersøkelse i januar i år³. Undersøkelsen viste at norske bankkunder er aktive. 2 av 3 har flere enn én bankforbindelse, og over halvparten av alle lånekundene har enten flyttet, reforhandlet eller sjekket at de hadde gode lånebetingelser i 2023. Undersøkelsen viser også en mer nyansert historie blant den andre halvparten. Her viste undersøkelsen årsaker som fastrente, gode betingelser gjennom arbeidsgiver eller fagforening, lån i Husbanken eller Statens Pensjonskasse, eller de nettopp har tatt opp lånet. Undersøkelsen viste videre at følgende fire kriterier er viktig for folk når de velger bank: lånerente (22%), brukervennlighet (22%), rente på innskudd (10%) og en rådgiver som kjenner den enkeltes økonomi (10%). Hele 40% av de spurte har dessuten vært i kontakt med en rådgiver i banken de siste to årene, og de fleste er fornøyde. Finans Norge mener dette viser at norske bankkunder har et aktivt forhold til sine banktjenester.

Skille lønnskonto og boliglån

Finansmarkedsmeldingen peker på at et mulig hinder for bankbytte kan være at mange banker krever at kundene har konto med lønnsinngang for å få bedre vilkår på boliglånet. Finanstilsynet har fått i oppdrag å kartlegge bankenes praksis og foreslå tiltak som gjør det enklere for kundene å betjene boliglån i en annen bank enn de har lønnskonto.

Finans Norge mener det kan være fordeler både for forbrukerne og bankene ved å ha lønnskonti og boliglån i samme bank. Lønnskonti inneholder oppdatert informasjon om lønn, men også andre innbetalinger og utgifter. Denne informasjonen kan være sentral i bankenes oppfølging av låntakernes kredittrisiko og avgjørende for at bankene får gjennomført nødvendige tilpasninger i gjeldsbetjening og privatøkonomi før låntakere havner i alvorlige gjeldsproblemer. I tillegg kan det oppnås kostnadsbesparelser ved å tilby flere tjenester til samme kunde.

³ <https://www.finansnorge.no/artikler/2024/02/bankkundene-er-aktive-som-aldri-for/>

Informasjonstilgang for forbrukere

Finansdepartementet og Barne- og familiedepartementet har opprettet en arbeidsgruppe som skal se på utfordringer forbrukerne møter ved informasjonsinnhenting i bank og finansmarkedene, og vurdere kravene til innrapportering til Finansportalen. Målet er at et forslag kan sendes på høring før sommeren. Finans Norge vil vurdere forslagene fra arbeidsgruppen i forbindelse med høringen.

Rammebetingelser for sparebanker - Sparebankutvalget

Egenkapitalbeviset er av avgjørende betydning for sparebankene og fungerer godt. Eventuelle regelendringer må være solid forankret og grundig utredet. Finans Norge anmoder om at Finansdepartementet nå følger opp EBA for å avklare vurderinger av egenkapitalbeviset opp mot kapitalkravsforordningen (CRR).

Egenkapitalbeviset er av vesentlig betydning for sparebankene, og den varslede endringen av reguleringen av beviset kan ha stor betydning for hvordan sparebanksektoren utvikler seg fremover. Det var svært positivt at Stortinget besluttet å ikke følge opp forslag om endring av § 10-18 knyttet til utjevningfondet.

Et velfungerende egenkapitalinstrument bidrar til at sparebankene er i stand til å konkurrere med aksjebanker. Rammene for sparebankenes kapitalstruktur må være forutsigbare, og Finansdepartementet må sørge for at regelverksendringer vedrørende egenkapitalbeviset er solid forankret og grundig konsekvensutredet.

Regjeringen oppnevnte i august 2023 et lovutvalg som skal utrede flere forhold knyttet til sparebankers kapitalstruktur (Sparebankutvalget). Mandatet er bredt og vil bidra til en grundig utredning, blant annet om viktige spørsmål knyttet til forholdet mellom norsk regelverk og kravene i kapitalkravsforordningen (CRR) til instrumenter og andre kapitalposter som kan inngå som ren kjernekapital.

Et sentralt utgangspunkt for Sparebankutvalgets arbeid er Den europeiske banktilsynsmyndighetens (EBA) vurderinger av egenkapitalbeviset. Ifølge EBA er norske lovendringer påkrevd for at egenkapitalbeviset skal kunne kvalifisere som ren kjernekapital. Finans Norge deler ikke vurderingene og også Finanstilsynet har påpekt at det rettslige grunnlaget fremstår uklart. Den betydelige usikkerheten og uklarheten bør avklares snarlig og før Sparebankutvalgets utredning er ferdigstilt.

Finans Norge anmoder således om at Finansdepartementet nå følger opp EBA for å avklare vurderinger av egenkapitalbeviset opp mot kapitalkravsforordningen (CRR).

Klimarisiko og bærekraftig finans

Finans Norge oppfordrer Stortinget til å være en pådriver for å gjøre det enkelt for norske foretak å rapportere bærekraftsinformasjon og for interessenter å bruke denne informasjonen, og oppfordre regjeringen til å avklare nasjonale uklarheter i implementeringen av EUs taksonomi.

Det er gledelig at finansmarkedsmeldingene nå vier en fremtredende plass til arbeidet med klimarisiko og bærekraftig finans. Klimaendringer, tap av natur og andre bærekraftsrelaterte utfordringer truer verdiskapningen og lønnsomheten i næringslivet, samtidig som gode løsninger skaper forretningsmuligheter.

Det er stort tempo og høy aktivitet når det gjelder utvikling av internasjonalt regelverk innen bærekraftig finans. Finans Norge mener det er sentralt at norske myndigheter involverer seg aktivt i internasjonal regelverksutvikling innen bærekraftig finans, da spesielt inn mot EU. Vi ønsker å trekke frem Finansdepartementets omtale av hvilke fora norske aktører er aktive i, samt norske posisjoner i utvalgte saker i årets Finansmarkedsmelding som et eksempel til etterfølgelse på andre fagområder.

Samtidig implementering av regelverk i EU og i Norge sikrer norske og utenlandske foretak like konkurransevilkår. Vi håper Stortinget på dette området kan bidra aktivt til å holde trykket oppe og til at relevant regelverk gjennomføres i Norge så raskt som mulig.

Det er derfor gledelig at regjeringen i Finansmarkedsmeldingen bekrefter at de tar sikte på at den frivillige standarden for EU-grønne obligasjoner blir samtidig implementert i EU og i Norge. Dette er i tråd med Finans Norges hørings svar om gjennomføring av EU Green Bond Standard.

Bærekraftsrapportering

Stortingsproposisjon 57 L (2023–2024) *Endringer i regnskapsloven mv. (Bærekraftsrapportering)* slår fast at foretak som er forpliktet til å rapportere bærekraftsinformasjon iht. loven må rapportere denne til Brønnøysundregisteret, og at Brønnøysundregistrene skal tilgjengeliggjøre denne informasjonen til interessenter. Finansmarkedsmeldingen slår fast at det er viktig at de frivillige standardene som utformes i EU på det nåværende tidspunktet utformes slik at de bidrar til at interessentene får beslutningsrelevant informasjon uten at kostnadene for de små foretakene blir uforholdsmessig høye.

Vi skulle gjerne sett at Finansmarkedsmeldingen var tydeligere på hvem som skal få i oppgave å samle inn og tilgjengeliggjøre standardisert frivillig bærekraftsrapportering, og når denne løsningen vil være operativ. Det hadde også vært nyttig hvis finansaktørene fikk mer informasjon om hvordan Finansdepartementets kartlegging av overlappende rapporteringskrav og vurdering av datadeling fra offentlig sektor skal føres videre. Det hadde vært nyttig om Stortinget i sin behandling av Finansmarkedsmeldingen anmoder regjeringen om å følge opp dette.

Nasjonale avklaringer og felles definisjoner

For å sikre sammenlignbar bærekraftsrapportering, er det viktig med nasjonale avklaringer og felles definisjoner. Finans Norge er svært positive til Miljødirektoratets veiledningsside for utarbeidelse av klimagassregnskap, som blant annet inneholder eksempler på en rekke utslippsintensiteter. Dette

arbeidet bør videreføres i takt med foretakenes behov. Eiendom er en viktig bransje for finansnæringen, og en avklaring på terskelverdier for de 15 og 30 prosent mest energieffektive byggene i Norge, ville bidratt til mer sammenlignbar taksonomirapportering fra norske banker.

Vi registrerer at denne avklaringen ikke kom denne gangen heller, og håper at Stortinget kan anmode regjeringen om en slik avklaring så snart som mulig.

Klimaforebygging og -tilpasning

Satsingen på klimaforebygging og -tilpasning må økes betraktelig. Finansnæringen bidrar med viktige skadedata i forebyggingsarbeidet gjennom Kunnskapsbanken under DSB. DSB må få tilstrekkelig ressurser og forankring til å prioritere arbeidet med Kunnskapsbanken.

Klare ansvarsforhold må på plass for å sikre en helhetlig klimatilpasning og økt insentiv til forebygging av vær- og naturskader.

Skadeutbetalingene for vær- og naturrelaterte skader har økt betraktelig de siste ti år, hvor forsikringselskapene har utbetalt en samlet erstatning på 35 milliarder kroner (KPI-justert) for skader på bygning og innbo som kan skyldes naturhendelser eller vær. Av de totale erstatningene på 35 milliarder kroner, skyldes 48 prosent vanninntrenging utenfra og stopp i avløp.

Finans Norge og forsikringsnæringen har lenge vært en pådriver for at klimaforebyggingsarbeidet må styrkes. NVE har anslått et etterslep på forebygging på rundt 85 milliard kroner, dagens bevilgning til forebygging på 500 millioner kroner tilsier at bevilgningen må økes betraktelig.

. NVE har selv påpekt at det er utfordrende å få tak i ressurser med rett kompetanse, det vil være fornuftig å se på en opptrappingsplan både til finansiering og kompetanseheving i kommunene. Forebygging er nødvendig for at vi skal ha trygge lokalsamfunn over hele landet og samfunnsøkonomisk er det mer lønnsomt å forebygge enn å reparere når skaden først har inntruffet.

Gode skadedata er viktig i skadeforebyggingsarbeidet. I den forbindelse ønsker vi å vise til Kunnskapsbanken under Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB), som Finans Norge og forsikringsnæringen har vært en aktiv pådriver og samarbeidspart for å få på plass. Finans Norge mener det er sterkt beklagelig at DSB ser seg nødt til å nedprioritere videre drift av Kunnskapsbanken på grunn av manglende tilskudd og prioriteringer i egne budsjett. Per i dag ligger kun skadedata per 2018 i systemet selv om forsikringselskapene leverer skadedata hver måned. Kunnskapsbanken er dermed ikke oppdatert og bidrar ikke som et effektivt verktøy for kommunene. Gode verktøy og tilgang på data er viktig i kommunenes risikokartlegging, Kunnskapsbanken er et viktig verktøy som bør prioriteres.

Det er positivt at Finansdepartementet har igangsatt arbeid for å adressere hvordan statens transaksjoner påvirker pengemarkedet. Finans Norge håper nødvendige tiltak gjennomføres uten unødvendig opphold.

Høsten 2022 ga en rekordstor innbetaling av petroleumsskatt et fall i strukturell likviditet i banksystemet og en betydelig oppgang i korte, norske pengemarkedsrenter. Ifølge en analyse fra Norges Bank nådde de aller korteste pengemarkedsrentene en topp på nesten hele 60 prosentenheter over styringsrenten. Effekten slo også gjennom til lengre pengemarkedsrenter, og påslagene i pengemarkedet forble over normalen i en periode. Dette svekket tilliten til systemet, ga færre aktive aktører i markedet for norske kroner og ikke minst bidro det til økte kostnader for bl.a. bedrifter med lån koblet til pengemarkedsrenten Nibor.

Det var positivt at Finansdepartementet nedsatte en arbeidsgruppe for å utrede hvordan statens transaksjoner påvirker pengemarkedet, etter en anmodning fra Finans Norge. Utredningen var helt nødvendig som følge av erfaringene fra markedsuroen høsten 2022 og hensynet til stabiliteten i pengemarkedet for norske kroner i fremtiden. Arbeidsgruppen leverte 03.04.24 sin rapport med klare anbefalinger, som vi håper vil gjennomføres raskt for å bidra til økt robusthet, bedret tillit og transparens, samt at systemet håndterer ekstraordinære situasjoner på en god måte i fremtiden. Blant annet signaliserer regjeringen at den i forbindelse med RNB vil foreslå en korrigeringsmekanisme der midler som har bygd seg opp på statens konto tilbakeføres Statens pensjonsfond utland for å sikre likviditetsnøytralitet i petroleumsfondsmekanismen.

Finans Norge håper Stortinget vil bidra konstruktivt slik at nødvendige tiltak gjennomføres til det beste for alle aktører som påvirkes av pengemarkedet.

Digitalisering som konkurransefortrinn i Norge

Digitalisering kan utløse store gevinster for samfunnet i form av effektivisering, forenkling og bedre samspill, samtidig som det bidrar til bedre tjenester og en enklere hverdag for brukere av både private og offentlige tjenester. Omstilling av arbeidslivet utfordrer produktivitsveksten som er nødvendig for å opprettholde vår velferdsmodell. Økt digitalisering og deling av data er en forutsetning for å motvirke den utfordrende situasjonen Norge allerede er inne i. Det er også en forutsetning for å begrense den økende digitale svindelaktiviteten som nå er forsterket gjennom bruk av kunstig intelligens.

Det er viktig at man kan bygge videre på og styrke de samarbeidsplattformene som er bygget opp over tid og sørge for merbruk og gjenbruk av løsninger som kan gi samfunnsmessig gevinst både for privat og offentlig sektor. En viktig del av dette er å prioritere samarbeidet mellom offentlig og privat sektor. Finans Norge ber Stortinget om å bidra til at relevante statlige aktører gis tilstrekkelig ressurser og politisk forankring til å gjennomføre lønnsomme digitaliseringsprosjekter. Stortinget bes videre være en pådriver for gode lovprosesser som gir et digitaliseringsvennlig regelverk.

Inkludering av ikke-digitale borgere

Det er i Norge en begrenset gruppe ikke-digitale borgere. Dette er mennesker som enten ikke kan

eller vil bli digitale, eller som ikke har mulighet til å forbli digitale. Bankene er forpliktet til å levere grunnleggende banktjenester, og Finans Norge er fornøyd med at regjeringen i finansmarkedsmeldingen anerkjenner jobben finansnæringen har gjort med å etablere en bransjestandard for behandling av ikke-digitale kunder.

Vi mener fokus bør være på at alle skal være inkludert hele livet – digitale eller ei. I tillegg til å levere brukervennlige digitale løsninger, innser næringen at det vil være behov for tilgjengelige analoge løsninger og gode fullmaktsløsninger for å dekke behovet for en svært sammensatt gruppe «ikke digitale».

Styrke kampen mot økonomisk kriminalitet og digital sårbarhet

Det er positivt at regjeringen omsider har satt økonomisk kriminalitet i en helhetlig sammenheng på dagsorden gjennom Stortingsmeldingen om bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Det er nødvendig at dette følges opp med tilstrekkelige ressurser

Finansmarkedsmeldingen viser til at mens digitalisering gir åpenbare gevinster, innebærer det også nye risikoer og sårbarheter. Når finansnæringens tjenester blir enklere og mer tilgjengelige for kunder, øker dessverre også det kriminelle handlingsrommet. Den økonomiske kriminaliteten utvikler seg i takt med samfunnsutviklingen. Det vil si at den i økende grad blir digital og grenseoverskridende.

For finansnæringen står det å sikre en digital robusthet på tvers høyt på dagsorden. Cybersikkerhet, bekjempelse av svindel og bedragerier og forbrukervern er sentrale oppgaver. Arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering, samt etterlevelse av sanksjonsregelverket må fortsatt prioriteres. Vi trenger et bedre kringvern, og det krever en tverrsektoriell tilnærming.

Det jobbes kontinuerlig med dette i næringen, men det er behov for god dialog og enda bedre samarbeid med andre relevante aktører, inkludert offentlige etater. Finans Norge har etablert enheten Offentlig Privat Samarbeid Anti-hvitvask og terrorfinansiering (OPS AT) der representanter fra bank, forsikring, Økokrim, PST, Skatteetaten og NAV samarbeider om informasjonsdeling og kompetanseutvikling. Finanstilsynet er involvert som observatør. Tilsvarende møteplasser for informasjonsdeling og større grad av datadeling på tvers, vil være svært viktig for å forbedre den digitale robustheten i Norge.

Finans Norge er tilfreds med at regjeringen har lagt frem Stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet (Meld. St. nr 15 (2023-2024) om bekjempelse av økonomisk kriminalitet), som nå behandles i justiskomiteen., og håper at dette vil resultere i et betydelig ressurs- og kompetanseløft, mer effektivt offentlig-privat samarbeid og konkrete tiltak som samlet sett vil bidra til mer effektiv bekjempelse av økonomisk kriminalitet, herunder nødvendige lov – regelendringer. Det er viktig at meldingen følges opp med tilstrekkelig ressurser for politiet og påtalemyndighetene.

Svindel - et samfunnsproblem

Svindel og bedrageri er nå av et så stort omfang at det er et samfunnsproblem.

Det samlede tapet for svindel med kontooverføringer og bruk av betalingskort innrapportert til Finanstilsynet økte fra 354 millioner kroner i andre halvår 2022 til 407 mill. kroner i første halvår 2023.

Samme rapport fra Finanstilsynet viser også at bankene i første halvår 2023 stoppet svindelforsøk på 929 mill. kroner⁴. Bedragerianmeldelser sto i 2023 for ca 8% av alle anmeldte lovbrudd, og det antas være store mørketall.

I 2023 var oppklaringsprosenten kun på 24%⁵. Bekjempelse av denne type kriminalitet fordrer en helhetlig tilnærming, der man behandler saker i sammenheng. Det er positivt at det er etablert en egen bedragerienhet under Økokrim, og det er viktig at politiet sikres tilstrekkelig ressurser og både riktig og nok kompetanse til å håndtere et stadig økende samfunnsproblem. Innføring av digitale politianmeldelser og bedre adgang til å utveksle data med finansnæringen er rammebetingelser som bør prioriteres for å bekjempe bedrageri.

Svindelen er svært profesjonell. Økende bruk av avansert teknologi gjør bedrageriene målrettede og troverdige. Det er organiserte kriminelle nettverk, knyttet til narkotika, våpen og vold, som står bak mye av problemet.

Bankene jobber for tiden med implementeringen av rekke tiltak som skal bidra til å forebygge, avdekke og følge opp svindel. Noen av tiltakene gjøres rundt BankID og mange tiltak gjøres i bankene. Finans Norge har innledet samarbeid med både Økokrim og andre deler av Politiet, og deltar også i en ekspertgruppe med ekombransjen om antisvindeltiltak. I tillegg til disse tiltakene, planlegges nå også en omfattende informasjonskampanje som vil lanseres i løpet av mai for å øke oppmerksomheten og årvåkenheten rundt svindel og bedrageri.

I Norge har vi i stor grad diskutert svindel som et forhold mellom bank og kunde, med vekt på hvem som skal bære ansvaret for de økonomiske tapene. Finansavtaleloven plasserer et økt ansvar på bankene. Det er gode grunner til å ha en god beskyttelse av forbrukerne, men forbrukervernet må også sees i sammenheng med økonomisk kriminalitet og beskyttelse av samfunnet i stort. Selv om bankene gjennom å få det økonomiske ansvaret i finansavtaleloven også forutsettes å kunne løse utfordringene med svindel, er det nødvendig med rammebetingelser som gjør dette mulig.

Vi ber Stortinget om å bidra til at:

- Politiet sikres tilstrekkelig ressurser til å bekjempe et stadig økende svindelproblem.
- Det vurderes hvordan eksisterende regelverk kan justeres for å muliggjøre nødvendig deling av data i svindelbekjempelsesarbeidet.
- Det innføres digitale politianmeldelser for bedrageri

Hvitvasking

Finansnæringen anerkjenner sin rolle og sitt samfunnsansvar i arbeidet med å beskytte det finansielle

⁴ <https://www.finanstilsynet.no/publikasjoner-og-analyser/svindel-og-svindestatistikk/20232/svindestatistikk-forste-halvar-2023/svindestatistikk-forste-halvar-2023/>

og økonomiske systemet mot å bli utnyttet som ledd i hvitvasking, terrorfinansiering og annen økonomisk kriminalitet. Næringen legger ned store ressurser i tiltak for å etterleve lovpålagte plikter.

Styrket offentlig-privat samarbeid

Et styrket offentlig-privat samarbeid er etter vår oppfatning helt nødvendig for å oppnå en tilfredsstillende effekt av det nasjonale arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering. OPS AT, beskrevet over, er et godt eksempel. Finans Norge mener relevante offentlige myndigheter bør ta et mer forpliktende ansvar for slikt samarbeid og foreta en ny grundig vurdering av hvordan mer informasjon effektivt kan deles mellom offentlige og private aktører.

Myndighetssiden bør innta en mer aktiv rolle sammen med finansnæringen og andre aktører i vurdering og utvikling av digitale løsninger og regelverk, slik at ressurser mer effektivt kan innrettes for å forebygge og avdekke den alvorlige kriminaliteten.

Styrke politiets ressurser og kompetanse

Finansnæringen bruker betydelige ressurser på å bekjempe hvitvasking, terrorfinansiering og annen profittmotivert kriminalitet. Det er i mange saker et tett samarbeid med politiet. Det er imidlertid i dag en vesentlig asymmetri mellom myndighetenes og rapporteringspliktiges (etter hvitvaskingsloven) ressursinnsats.

Banker og forsikringselskaper sendte inn ca. 18 000 meldinger om mistenkelige forhold til Økokrim i 2023. Totalt ble det rapportert neste 24.000 mistenkelig forhold etter hvitvaskingsloven i 2023. Til sammenlikning ble det rapportert 10 784 forhold i 2018. Næringen får i begrenset grad tilbakemeldinger og inntrykket er at den oversendte informasjonen benyttes i for liten grad. Utviklingen tilsier at det er et åpenbart behov for å styrke Enheten for finansiell etterretning i Økokrim og etablere bedre veiledning for tilbakemelding om hvordan den oversendte informasjonen benyttes. Politi og påtalemyndighet må også styrkes ressurs- og kompetansemessig med hensyn til oppfølging av meldinger om mistenkelige forhold etter hvitvaskingsloven. Vi anser at straffesaker gjennom sin avskrekkende effekt er svært viktige i forbyggende øyemed.

Prioritere gjennomføringen av EUs nye hvitvaskingsregelverk

Det er positivt at regjeringen i årets melding vier betydelig plass til omtalen av regelverksutviklingen i EU. Finans Norge forventer at Norge kan stilles på så lik linje med resten av Europa som mulig i implementeringen av EUs nye "AML-pakke". Disse rettsaktene utgjør en helhet som har som siktemål å harmonisere arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering i Europa. Finans Norge mener at nasjonal gjennomføring av disse rettsaktene bør skje så raskt som mulig. Vi forstår meldingen slik at det også er Regjeringens ambisjon gjennom opprettelsen av en arbeidsgruppe. Det er positivt, og Finans Norge ønsker å delta i en slik arbeidsgruppe. Finans Norge oppfordrer Stortinget til å bidra til at en slik arbeidsgruppe nedsettes så raskt som mulig..

Finanstilsynets rolle

Siden 2019 har overtredelsesgebyr etter hvitvaskingsloven blitt benyttet i en rekke tilfeller. Dette er en helt ny praksis basert på endringen i hvitvaskingsloven av høsten 2018. Ingen av sakene er prøvet rettslig. Vi har nå hatt en «ny» hvitvaskingslov i fem år. Den nye loven gav Finanstilsynet utvidede administrative sanksjonsmuligheter, som er brukt i stor utstrekning.

Situasjonen er i dag slik at Finanstilsynet i en viss utstrekning både utvikler hvitvaskingsreglene gjennom å utarbeide forslag til lovendringer og forskrifter, og deretter håndhever reglene. Dette reiser også prinsipielle spørsmål knyttet til regelutvikling, proporsjonalitet og bruk av administrative reaksjoner.

Finans Norge mener Finanstilsynets tilsynspraksis bør evalueres og at tilsynets veiledningsansvar må tydeliggjøres og styrkes.

Kryptoverdier

Konvertering av kryptovaluta og andre virtuelle eiendeler til den «vanlige» økonomien representerer en særlig utfordring for finansnæringen. Det er behov for tydeligere veiledning fra myndighetene på hvordan bankene skal forholde seg til dette uten å komme i konflikt med forpliktelsene etter hvitvaskingsloven.

Cybersikkerhet

Den geopolitiske situasjonen minner oss på viktigheten av å kunne forsvare vår digitale infrastruktur. Dataangrep er et av virkemidlene i hybrid krigføring, der målet ofte er å destabilisere andre land. Men dataangrep gjennomføres også av organiserte kriminelle med god tilgang til ressurser. I et stadig mer digitalisert samfunn, øker sårbarheten. Cyberkriminalitet utgjør i dag en av de største truslene mot næringslivet og samfunnskritisk infrastruktur.

Den digitale infrastrukturen er tett sammenvevd, og det er mange gjensidige avhengigheter. Vår evne til å forsvare den handler om at vi ikke er sterkere enn vårt svakeste ledd. For finansnæringen er det særlig viktig å ha et godt forsvar mot slike angrep. Finansnæringen forvalter samfunnskritisk infrastruktur, og et angrep på næringen kan få alvorlige konsekvenser for hele samfunnet.

Et godt samarbeid mellom offentlige og private aktører er helt avgjørende for å kunne bekjempe dataangrep. Gjennom Nordic Financial CERT samarbeider finansnæringen i Norden allerede gjennom å dele informasjon og erfaringer, og varsle om trender og trusler. Finans Norge var en av stifterne av Næringslivets sikkerhetsråd (NSR). NSR skal legge til rette for effektivt og tillitsfullt samarbeid på tvers av sektorer og bransjer, i den hensikt å kartlegge, forebygge og bekjempe hele bredden av sikkerhetstrusler som norsk næringsliv står overfor. NSR er partner i Nasjonalt cybersikkerhetssenter (NCSC), som er en del av Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Det bør vurderes om de etablerte foraene er relevante og gode nok til å møte cyberutfordringene vi står overfor. Digital sikkerhet er også et område der det skjer mye på regelverkssiden i EU, og det er viktig at norske myndigheter følger denne utviklingen nøye for å ivareta norske interesser.

Bærekraftig pensjon

Det er viktig at arbeidet med endringer i tjenstepensjonsregelverket kan skje parallelt med og med sikte på å tre i kraft samtidig med endringene i folketrygden. Videre må rammevilkårene for egen pensjonssparing styrkes og gjøres mer stabile.

inkluderer viktige tiltak for å styrke den finansielle og sosiale bærekraften i pensjonssystemet, og underbygger at pensjonssystemet fortsatt må bygges på de tre pilarene folketrygd, tjenstepensjon og egen pensjonssparing.

For å sikre et helhetlig pensjonssystem, mener Finans Norge at de foreslåtte endringene i aldersgrenser må innføres parallelt i de øvrige delene av pensjonssystemet.

I dag har over to millioner arbeidstakere i privat sektor og mer enn en halv million ansatte i kommunal sektor tjenstepensjon hos sin arbeidsgiver. Et bærekraftig pensjonssystem må stimulere arbeidstakerne til å stå i arbeid (arbeidslinjen). Pilarene i pensjonssystemet må virke godt sammen og ha de samme incentivene. Borgerne må på sin side få god og tilstrekkelig informasjon til å forstå incentivene i systemet og til å gjøre velinformerte valg. Det bør utarbeides en helhetlig strategi for informasjon på pensjonsområdet.

Det er i dag flere ulike tjenstepensjonsordninger. I privat sektor kan arbeidsgivere velge mellom flere ulike tjenstepensjonsprodukter, hvor innskuddspensjon (egen pensjonskonto) utgjør over 95 prosent av markedet. Felles for tjenstepensjonsordningene er at de gir arbeidstakerne pensjonsopptjening for all lønn opp til 12 G, men det er betydelige variasjoner i sparesatsene. Sparesatsene i pensjonsordningene gjenspeiler ofte lønns- og betalingsevnen til den enkelte bedrift og den enkelte bransje.

I overkant av 20 prosent av bedriftene benytter seg av lovens minimumssatser på to prosent. De maksimale sparesatsene i de private tjenstepensjonsordningene gjør det mulig for arbeidsgivere i privat sektor å tilby tilnærmet samme pensjonssparing som arbeidsgivere i offentlig sektor. Dette er viktig i konkurransen med offentlig sektor om arbeidskraft. De maksimale sparesatsene må derfor ikke reduseres. Om en arbeidstaker mottar AFP eller ikke vil også ha stor betydning for pensjonsnivået. Pensjonsutvalget viste til at kun halvparten av ansatte i privat sektor jobber i en bedrift som er tilsluttet AFP-ordningen.

Innskuddspensjon utbetales i dag som hovedregel kun til fylte 77 år. Pensjonister som kun har opptjent innskuddspensjon, vil deretter måtte basere seg utelukkende på pensjon fra folketrygden og eventuelt egne oppsparte midler. Samtidig øker forventet levealder i befolkningen. OECD og andre har pekt på at den høye andelen arbeidstakere som kun har tjent opp pensjon etter minstesatsene, utgjør en fremtidig risiko i pensjonssystemet.

Skattefavoredert individuell pensjonssparing var en viktig del av pensjonsforliket i 2005 og 2007. Det er viktig med stabile rammevilkår rundt alle de tre pilarene i pensjonssystemet for å sikre forutsigbarhet

og reell mulighet til å planlegge for alderdommen.

Det er positivt at årets pensjonsforlik innebærer en økning av sparebeløpet i IPS. Mange arbeidstakere vil i tiden fremover ha et økt behov for å spare til pensjonisttilværelsen selv. En ytterligere økning av beløpet bør vurderes, og endringene bør innføres raskere enn fra 2026, som forliket legger opp til. Det bør også over tid sikres at denne beløpsgrensen holder tritt med utviklingen i folketrygdens grunnbeløp.

Finans Norge ber Stortinget bidra til at:

- De foreslåtte endringene i aldersgrenser i folketrygden må også innføres i de øvrige delene av pensjonssystemet for å sikre et helhetlig pensjonssystem samtidig som det sikres gode overgangsordninger.
- Pensjonssystemet innrettes så det stimulerer arbeidstakerne til å stå i arbeid. Pilarene i pensjonssystemet må virke godt sammen og ha de samme incentivene.
- De maksimale sparesatsene i innskuddspensjonsordningene må ikke reduseres og at incentivene til egen langsiktig pensjonssparing styrkes.
- Det bør også vurderes muligheter ytterligere styrking av muligheten for egen pensjonssparing (den tredje pilaren i pensjonssystemet), eksempelvis egen pensjonssparing i forbindelse med tjenestepensjonsordningene.

Garanterte produkter – fripoliser

Vi imøteser en kommende utredning som kan legge til rette for enda bedre forvaltning av fripoliser. Det er viktig at adgangen til å føre obligasjoner til amortisert kost ikke begrenses, da dette ville svekke pensjonsleverandørenes risikobærende evne og dermed mulighet til god forvaltning

Finans Norge mener det er svært positivt at regjeringen våren 2023 fremmet forslag om et fleksibelt bufferfond også for private garanterte pensjonsprodukter, og at Stortinget bidro til at de nye reglene kunne tre i kraft allerede fra årsskiftet. Det nye bufferfondet er allerede tatt i bruk og gir pensjonsleverandørene mulighet til å gi bedre forvaltning av fripolisene.

Regjeringen satte i desember i fjor ned en arbeidsgruppe som skal vurdere om regelverket kan endres slik at det kan legge til rette for enda bedre forvaltning av fripoliser, etter et anmodningsvedtak fra Stortinget. Finans Norge mener det er flere regelendringer som kan vurderes for å legge til rette for enda bedre forvaltning av fripoliser, utover det fleksible bufferfondet som trådte i kraft 1. januar i år, og vi vil bidra til å belyse dette i utredningsarbeidet.

Finanstilsynet har ved flere anledninger silt spørsmål ved pensjonsleverandørenes adgang til å føre obligasjoner til amortisert kost, og dette er omtalt i mandatet til arbeidsgruppen. Det er svært viktig at dagens adgang til å holde obligasjoner til amortisert kost videreføres. Adgangen til å føre obligasjoner til amortisert kost setter selskapene i stand til å ta økt risiko i forvaltningen av kundens pensjonsmidler. Pensjonsleverandørene vil ønske å utnytte denne risikobærende evnen for å skape meravkastning, som igjen danner grunnlaget for selskapets fortjeneste og som også vil gi høyere pensjon til kundene. Finansdepartementet fastsatte senest høsten 2022 forskriftsregler som viderefører pensjonsleverandørenes adgang til å føre obligasjoner og utlån til amortisert kost. Det er svært viktig av dette regelverket videreføres.

Finans Norge håper at Stortinget vil fortsette å bidra til at vi har og får et regelverk som kan gi enda bedre forvaltning av fripolisene.

Utvidet adgang til å benytte a-ordningen for leverandører av kommunal tjenestepensjon og andre lovpålagte forsikringer

Leverandørene av kommunal tjenestepensjon må få tilsvarende hjemmel til å bruke data fra a-ordningen som leverandørene av privat tjenestepensjon allerede har fått. Vi registrerer at Finansdepartementet arbeider med et høringsnotat om tilgang til opplysninger fra NAV og vi legger til grunn at det i denne sammenheng også vurderes tilgang til opplysninger fra a-ordningen (og ikke bare fra Aa-registeret).

A-ordningen er et konkret eksempel på et forenklings- og effektiviseringsprosjekt på pensjonsområdet, som innebærer at pensjonsleverandører får tilgang til opplysninger om inntekts- og arbeidsforhold fra Skatteetaten og NAV (a-ordningen) til ajourhold av tjenestepensjonsavtalene.

Det gjenstår fremdeles at det åpnes for at også leverandører av kommunal tjenestepensjon får hjemmel til å bruke opplysningene fra a-ordningen på lik linje med leverandørene av privat tjenestepensjon. Alle leverandører av kommunal tjenestepensjon har behov for løpende oppdaterte opplysninger for å beregne og utbetale pensjoner, ajourføre pensjonsavtalene med riktige lønns- og arbeidsforhold og for å beregne premie. Det er åpenbare gevinster dersom også virksomheter som leverer kommunal tjenestepensjon ikke trenger å rapportere lønnsdata flere steder og flere ganger, samt at det må ajourholdes parallelle registre for de samme opplysningene hos pensjonsleverandørene.

For tilgang til a-ordningen for andre lovpålagte forsikringer som yrkesskade vil det også være behov for å få på plass nødvendig hjemmelsgrunnlag slik at Skatteetaten kan dele opplysninger om inntekt med den eller de forsikringselskap arbeidsgiver har avtale med, og NAV kan dele tilsvarende opplysninger om arbeidsforhold.

EØS-avtalen er vår viktigste handelsavtale

EØS-avtalen er av avgjørende betydning for norsk finansnæring. Finansmarkedsmeldingene bør i større utstrekning brukes til å omtale hvordan og med hva regjeringen jobber i pågående og kommende EU-prosesser. God informasjon og dialog om dette arbeidet er grunnleggende for god bruk av de mulighetene EØS-avtalen gir til tidlig påvirkning. Det må avsettes ressurser for å holde etterslepet nede når antall rettsaker som skal inn i EØS-avtalen øker kraftig fremover.

En velfungerende EØS-avtale er svært viktig for norsk finansnæring og norsk næringsliv for øvrig. EØS-avtalen gir norske aktører tilgang til det indre markedet for finansielle tjenester på like vilkår med konkurrenter innenfor EU, og senker informasjonskostnadene ved at rammebetingelsene er de samme som for EU-baserte aktører. Tilgangen til det indre markedet gir effektiv tilgang til dypere og

mer likvide kapitalmarkeder enn det innenlandske. Avtalen innebærer også flere konkurrenter i det norske markedet og konkurranseutsetting av norske finansaktører. Det gir norske selskaper incentiver til effektivisering, teknologisk utvikling og til å arbeide aktivt med alt fra omdømme til tilgjengelighet. Dette er til gode for norske forbrukere. Det er også en drivkraft for innovasjon.

Rammebetingelsene for norsk finansnæring utformes i hovedsak i EU, og det skjer mye på regelverksrådet. Med mer harmonisert regelverk fra EU på en rekke områder, inkludert finansområdet, er tidlig påvirkning og bruk av arenaene der Norge har møte- og talerett helt sentralt, noe som også ble understreket i EØS-utredningen (NOU 2024:7 Norge og EØS: Utvikling og erfaringer).

Det er videre viktig å etablere gode plattformer for dialog og samarbeid mellom næringsliv, myndigheter og andre interessenter for å styrke forståelsen av problemstillinger og identifisering av norske utfordringer tidlig i regelverksutviklingen. Der man har sammenfallende norske posisjoner, vil næringen kunne bidra til å spille myndighetene gode i prosessene i Brussel.

Manglende innlemmelse av relevant regelverk i EØS-avtalen og sendretlig gjennomføring i norsk rett gir konkurranseulempe. Norsk finansnæring finansierer store deler av norsk næringsliv, og usikkerhet i implementering av finansregelverket og dermed for finansnæringen oversettes til økte kostnader for kundene. For å sørge for at norsk næringsliv har

like gode konkurransevilkår som resten av våre partnere i Europa, er det derfor viktig at relevant regelverk

innlemmes i EØS-avtalen og gjennomføres i Norge så raskt som mulig. Etterslepet må ned, samtidig som forvaltningen må være rigget til å håndtere den stadig økende mengden av EØS-relevante rettsaker. Vi har dessuten i senere tid sett tydelige eksempler på økende utålmodighet i EU når det gjelder manglende EØS-inkorporering av viktig regelverk. Dersom EFTA/EØS-landene ikke klarer å levere innenfor de forventede tidsrammer, kan det bidra til å svekke EØS-avtalen og forsterke de uheldige virkningene for norsk næringsliv.

Finans Norge ber Stortinget bidra til at regelverk innlemmes i EØS-avtalen og i norsk rett uten unødvendig opphold, herunder å anmode regjeringen om å prioritere dette arbeidet. Videre håper vi Stortinget kan sende tydelige signaler til regjeringen om viktigheten av tidlig påvirkning med interessentdialog og bidra til at det settes av tilstrekkelig ressurser til dette arbeidet.